

جمهوری اسلامی ایران
مجمع شورتی فقهی شورای نگهبان

بیت

تاریخ: ۱۳۸۱/۵/۲۲
شماره: ۱۵۷۴/۴۱/۸۱/۲
پرست: صحت

حضرت آیت الله جنتی «دامت افاضاته»

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم،

بدین وسیله گزارش پنجاهمین و پنجاه و یکمین جلسه مجمع شورتی فقهی مورخ ۸۱/۵/۱۹ و

۸۱/۵/۲۰ مشتمل بر رسیدگی ۴ دستور ارسالی از سوی شورای نگهبان به استحضار می‌رسد:

□ دستور اول: طرح الحاق یک تبصره به ماده ۹۴۸ قانون مدنی مصوب ۱۳۰۷.

ماده واحده:...

تبصره: زوجه می‌تواند...

نتیجه بررسی:

(۱) در صورتی که امر زوج ظهور عرفی در مجانیت داشته باشد و لو زوجه قصد تبرع نکند زوج شرعاً بدهکار نیست و شمول اطلاق

عبارت در این مورد خلاف شرع است (ه رای)

(۲) اگر مراد آن است که هر روز از ایام زندگی اجرت المثل دارد هر چند کاری انجام نگرفته باشد خلاف شرع است. و اگر موضوع

اجرت المثل مواردی است که در بند الف تبصره ۶ آمده است باید تصریح شود تا اظهار نظر شود (اتفاق آراء)

(۳) کلمه «جلب نظر کارشناس» نیازمند به اصلاح است (اتفاق آراء)

□ دستور دوم: لایحه الحاق سازمان دانش آموزی جمهوری اسلامی ایران به فهرست قانون.

ماده واحده: سازمان دانش آموزی شماره دفتر کل: ۲۵۵
تاریخ تنظیم: ۸۳/۱۳/۲۳
توسط: بیت وید
مستند: صحت

نتیجه بررسی:

ماده واحده خلاف شرع و خلاف قانون اساسی شناخته نشود (اتفاق آراء)

□ دستور سوم: طرح الحاق دو تبصره به ماده ۱ و چهار تبصره به ماده ۶ قانون برقراری حقوق وظیفه و مستمری نمایندگان...

* تبصره ۳ ماده ۱: میزان حقوق وظیفه...

مخالف شرع شناخته نشد (اتفاق آراء)

* تبصره ۴ ماده ۱: چنانچه نمایندگان...

مخالف شرع شناخته نشد (اتفاق آراء)

* تبصره ۱ ماده ۲: در مواردی که...

خلاف شرع شناخته نشد (اتفاق آراء)

* تبصره ۲ ماده ۲: بار مالی ناشی...

ذیل تبصره ۲ خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی شناخته شد چون طریق تأمین هزینه نسبت به سنوات بعد در قانون معلوم نشده است. (اکثریت آراء)

تبصره ۳ و ۴ ماده ۲: خلاف شرع شناخته نشد (اتفاق آراء)

□ د ر چهارم: طرح الحاق یک ماده و چهار تبصره به قانون اساسنامه سازمان صدا و سیما

ماده ۳۰: چنانچه در برنامه‌های...

نتیجه بررسی:

۱ - اطلاق ماده ۳۰ سازمان صدا و سیما را مجبور به پخش جوابیه هایی می‌کند که متضمن مفاسدی از قبیل کشف اسرار نظام و یا اسرار

مردم می‌باشد لذا خلاف شرع شناخته شد (۵ رأی از ۷ رأی)

۲ - اطلاق ماده ۳۰ شامل توهین به اشخاص (حقیقی و حقوقی) است که فاقد احترام شرعی می‌باشند (مثل اسرائیل خونخوار و امریکای

جنایتکار و یا منافقین کذا و...) و این اطلاق خلاف شرع است (اتفاق آراء، ۷ رأی)

۳ - با توجه به اینکه بخش جوابیه‌ها بار مالی دارد و طریق تأمین بار مالی آن روشن نشده است خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی می‌باشد

(اکثریت آراء، ۵ رأی)

۴ - در رابطه با تبصره ۱ مسئول دانستن رییس سازمان و مدیران مراکز در 'یدی که بطور کلی خارج از اختیار آنان است (مثل مواردی

که مستقیماً پخش می‌شود و شخص گوینده مطلبی را بیان می‌کند و... شرعی نمی‌باشد. (اتفاق آراء، ۶ رأی)

- ۵ - در رابطه با تبصره ۲: همان اشکالات مربوط به اصل ماده در تبصره ۲ جریان دارد (اتفاق آراء، ۶ رأی)
- ۶ - در رابطه با تبصره ۳: اطلاق ذیل تبصره شامل مواردی می‌شود که مطلب اهمنی در دستور کار دادگاه باشد و از این جهت خلاف شرع می‌باشد. (اکثر آراء، ۴ رأی از ۶ نفر)
- ۷ - در رابطه با تبصره ۳: «شورای نظارت» بر اساس اصل ۱۷۵ قانون اساسی تنها جنبه نظارتی و حق نظارت دارد و هیچ کار اجرایی به عهده آنان نمی‌باشد فلذا معرفی رؤسا و مسئولین سازمان به دادگاه خلاف روح مستفاد از قانون اساسی^{ست}، فلذا مفاد این تبصره خلاف اصل ۱۷۵ قانون اساسی می‌باشد. (۲ رأی از ۶ نفر)
- ۸ - در رابطه با تبصره ۳: مفاد تبصره ۳ شامل حکم دادگاه به انفصال خدمت نسبت به رئیس سازمان می‌شود و این شمول با مفاد اصل ۱۷۵ قانون اساسی که نصب و عزل رئیس سازمان با مقام معظم رهبری می‌باشد مخالف است (۵ رأی از ۶ نفر)
- ۹ - در رابطه با تبصره ۴: با توجه به اینکه رسیدگی به تظلم و شکایات طبق بند اول و چهارم اصل ۱۵۶ قانون اساسی از وظایف قوه قضاییه می‌باشد لهذا مفاد تبصره ۴ که رسیدگی را به عهده شورای نظارت گذاشته خلاف این اصل (۱۵۶ قانون اساسی) می‌باشد. (۲ رأی از ۶ نفر)
- ۱۰ - در رابطه با تبصره ۴: اشکال شماره ۷ نسبت به مفاد تبصره ۳ در مورد تبصره ۴ نیز جاری است (۲ رأی از ۶ نفر)
- ۱۱ - در رابطه با تبصره ۴: اگر شورای نظارت نسبت به جوابیه اظهار نظر ننموده باشد در صورتی که مراد از ذیل تبصره ۴ این باشد که عدم رسیدگی آن شورابه منزله تایید جوابیه بوده و سازمان مکلف به پخش جوابیه است (با توجه به اینکه اطلاق آن شامل مواردی می‌شود که جوابیه مشتعل بر توهین و افتراء و مفاسد دیگری باشد) خلاف شرع می‌باشد. (اتفاق آراء، ۶ رأی)
- ۱۲ - در رابطه با تبصره ۴: اطلاق ذیل تبصره شامل مواردی می‌شود که شاکی ادعای خلاف واقع کرده است پخش جوابیه (با توجه به عدم رسیدگی شورای نظارت به اصل شکایت) موجب می‌شود که افتراء به فردی زده شود و این خلاف شرع است. (۵ رأی از ۶ نفر)

دوام توفیقات حضرت عالی را از درگاه ایزد متعال مسئلت دارم.

سید حسن طاهری خرم آبادی

رئیس مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان

سید حسن طاهری

